

VEEJL-MANNEN

“Veejl” (uitspraak zoals ‘geeji’ is dialect voor ‘klim-op’
In Van Daele staat ‘boomveil’ vermeld als klim-op, als zinnebeeld van trouw en als attribuut van Bacchus, de Romeinse god van de wijn en het vertier.

‘Veejlmannen’ waren die de processie voorafgingen, behangen met klim-op en gewapend met een bijl. Tot in de jaren ’50 hebben de ‘veejlmannen bestaan in Voort-Hendrieken.

Wat was de betekenis hiervan, wat symboliseerden ze ?

Een dergelijke processie trekt nog uit in Nederlands Limburg, in de gemeente **Noorbeek**.

Het is een processie ter ere van de Heilige Brigida. Een processie met ruiters, vlaggen, een fanfare, een paar verklede groepen en een wagen met daarop een zeer lange den. De wagen wordt getrokken door 4 Brabantse trekpaarden. De den wordt voor een jaar geplaatst op het kerkplein.

Voorop in de processie lopen twee echte ‘veejlmannen’, behangen met klim-op en met de aks in de hand. De inwoners van Noorbeek noemen hen ‘bielemannen’, wat zoiets als ‘bijlmannen’ betekent. Ze lopen al meer dan 350 jaar in de processie.

Waarvoor dienen de bijlen ?

Vroeger, ten tijde van de godsdiensttwisten (16e E) werd de processie nogal eens gesaboteerd. Tegenstanders kaptten bomen om of gooiden dikke takken op de weg om de doortocht te verhinderen. De bijlen dienden dus om de weg vrij te maken. Waarom de mannen klim-op op hun lichaam droegen en dragen, is niet gekend. Waarschijnlijk zijn de ‘bielemannen’ verwant aan de ‘veejlmannen’ die in onze streek de processies voorafgingen.
